

UKA20/71

07.10.2020

Aqqaluaq B. Egede

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorledes der bør følges op på Revisionsudvalgets skarpe kritik i udvalgets beretning af 7. september 2020

(Medlemmerne af Inatsisartut fra Inuit Ataqatigiit, Partii Naleraq, Atassut og Suleqatigiisitsisut)

Inatsisartutlove og forordninger tager alle udgangspunkt i lovgivning. Lovene sikrer ansvarlighed, nøjsomhed og upartiskhed i landets politiske styring. Lovene er objektive og skelner ikke mellem partier, enhver medlem af Naalakkersuisut, uanset hvem det er skal udføre sit hverv ud fra lovens bestemmelser.

Lad mig på vegne af Inuit Ataqatigiits medlemmer af Inatsisartut understrege, at vi som lovgivere har et ansvar for, at kræve at lovens bestemmelser følges af alle og uden undtagelse. Fordi vi kræver at vores borgerne skal overholde lovene og sanktionerer når de bryder loven, så skal vi selv her i Salen overholde loven. For vi skal ikke vende det blinde øje til, når en af os vedvarende bryder love, og netop fordi magten er delt, så kan vi ikke vende det blinde øje til, når samfundets love bliver overtrådt. Man kan ikke handle med gældende lov i det politiske spil.

Kære formand for Inatsisartut, jeg vil citere fra Inatsisartutlov nr. 6, af den 13. maj 1993 om landsstyremedlemmers ansvarlighed:

”§ 1. Landstingsloven omfatter landsstyreformandens og landsstyremedlemmernes ansvar for deres embedsførelse.”

”§ Ethvert medlem af landsstyret har ansvaret for de afgørelser, som medlemmet har truffet vedrørende de sagsområder, som er omfattet af vedkommendes politiske ressortområde.” Citat slut.

Det vil sige, at Naalakkersuisut har ansvaret for de beslutninger de træffer. I forbindelse med kvoteforhøjelser af Stebidere har formanden udlejet sit fartøj, og han har selv sagt, at lejerens betalinger er indsat konens konto. Den lov som er brudt er,

”Landstingslov nr. 8. af 13. juni 1994 om sagsbehandling i den offentlige forvaltning.”

”Kapitel 2 har ”inhabilitet” som overskrift. Der lyder § 3 som følger, formand jeg citerer:

”§ 3. Den, der virker indenfor den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis

1) vedkommende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,

2) vedkommendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linie eller i sidelinien så nær som søskendebørn eller andre nærtstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse.” Citat slut.

Vi kan alle flygte fra at Formanden for Naalakkersuisut i forbindelse med sin deltagelse i beslutningen om kvoteforhøjelse for stenbidere, som han har personlige økonomiske interesse i, klart har brudt § 3 i Inatsisartutloven. Inuit Ataqatigiit kan ikke acceptere denne lovbrud. Vi mener også at koalitionen heller ikke kan vende det blinde øje til, men må handle på, at dette får konsekvens. Man kan ikke lade som om disse helt klare lovgivningsmæssige bestemmelser. Dette understreges ligeledes i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 18 af 9. november 2017 om forretningsorden for Naalakkersuisut, hvor jeg vil citere § 1 som har følgende ordlyd:

“§ 1. Beføjelser, som efter en Inatsisartutlov er tillagt Naalakkersuisut, eller som ved en Inatsisartutlov, landstingslov eller en landstingsforordning er tillagt et bestemt medlem af landsstyret, anses som tillagt Naalakkersuisut som Selvstyrets udøvende myndighed.” citat slut.

Loven jeg lige har citeret, er skrevet under at den nuværende Formand for Naalakkersuisut. Hvis man har stadfæstet love som skal følges af alle, må man nødvendigvis selv også følge dem. Naalakkersuisuts forretningsorden bekræfter at medlemmer af Naalakkersuisut skal sikre at love og bestemmelser følges.

Det samme gælder Landstingslov nr. 6, 13. maj 1992 om landsstyremedlemmers ansvarlighed, hvor bestemmelsen i § 4 lyder: Jeg citerer:

“§ 4. Ansvar for en på landsstyremøde truffet beslutning påhviler ethvert medlem af landsstyret, som har deltaget i mødet og vedtaget beslutningen. Det samme er gældende, hvor et medlem på anden måde har medvirket til beslutningens tilblivelse.” citat slut.

Inuit Ataqatigiit vil opfordre koalitionen til at tage ansvar, frem for at flygte fra lovens bestemmelser. For vi der er i opposition, er i mindretal. ”Bolden” er hos jer. I er netop dem der skal træffe en beslutning om hvorvidt den politiske ledelse af landet skal have udgangspunkt i love, forordninger og bekendtgørelser, eller om man vil vende det blinde øje til, når disse bliver overtrådt.

Jeg vil citere følgende fra Landstingslov om landsstyremedlemmers ansvar:

“§ 6. Et medlem af landsstyret idømmes en foranstaltning jf. § 10, hvis vedkommende forsættligt eller af grov uagtsomhed tilsidesætter de pligter, der påhviler medlemmet i henhold til landstingsloven om landstinget og landsstyret eller lovgivningen i øvrigt eller efter hans stillings beskaffenhed.” citat slut.

Jeg anmoder jer om at bemærke, at der i landstingslov om landsstyremedlemmers ansvarlighed i § 6 fastsættes at der idømmes en foranstaltning uanset hvem det drejer sig om. Og det påhviler medlemmer af Inatsisartut på en retfærdigvis og efter eget overbevisning at træffe en beslutning.

Formanden for Naalakkersuisut løftede sin stemme om oppositionen sidste år. Vi fra oppositionen blev beskyldt for at have lækket fortrolige informationer på ulovlig vis. Nogle medlemmer af Inatsisartut blev sågar afhørt af politiet. Fordi man sagde at love skulle følges. Mere enige kan vi næppe være, love skal følges af alle.

Nu er det spørgsmål om hvorvidt koalitionen og Naalakkersuisut selv vil agere over for de medlemmer af naalakkersuisut for at have begået lovbrud. For man skal ikke tage udgangspunkt hvem det er der har begået lovbrud, vi medlemmer af Inatsisartut er lovgivere, hvis vi skal sørge for at love bliver overholdt af alle, så må dette ansvar også vises over for jeres medlemmer af naalakkersuisut.

Formanden for Naalakkersuisut har ikke dementeret de oplysninger der blev gravet frem i medierne. Søfartsloven fastsætter at såfremt et fartøj skal benyttes som erhvervsfartøj, så skal fartøjet registreres som et erhvervsfartøj. Og hvis det skal ske, så skal der være udstedt et nationalitetsbevis for fartøjet. Krav til erhvervsfartøjer er ikke til at misforstå. Hvis fiskefartøjet er større end 6 meter, skal man være i besiddelse af en tilladelse til at kan benytte fartøjet til erhvervsformål, ligesom den skal være registreret hos Søfartsstyrelsen. Alt dette er ikke blevet opfyldt, og fartøjet blev benyttet med erhvervsøjemed. Da alle disse krav ikke er blevet opfyldt og da fartøjet blev benyttet i erhvervsøjemed, så tilskrev søfartsstyrelsen fartøjsejeren at fartøjet jf. loven ikke kan gå i fart.

Efterfølgende meddelte fartøjsejeren at vedkommende ikke benytter fartøjet til erhvervsmæssige formål, det gjorde han efter han har begået lovbrud og efter at have benyttet fartøjet til erhvervsmæssige formål.

Hvis alt dette ikke er korrekt, hvorfor så konklusionen? Hvis der er sket lovbrud, hvorfor skri-der Departementet for Fiskeri ind med foranstaltning og ikke udsteder en bøde? Skulle myndigheder ikke skride ind med handling når de ved at der er sket lovbrud? Departementet var helt klar over hvordan Søfartsstyrelsen handlede i sagen.

Hvis man vil vende det blinde øje til, at Formanden for Naalakkersuisut misbruger sin magt til vedvarende at bryde love og bekendtgørelser vil dette være særdeles forbløffende. Når fiskerne her i landet bryder love, så tildeler Naalakkersuisut bøder og andre foranstaltninger. Hvorfor skal Formanden for Naalakkersuisut lovbrud forbigås uden handling?

Man fejer oplysningerne ned i den grønlandske muld. Inatsisartuts Revisionsudvalg har meddelt at Formanden for Naalakkersuisut har nægtet at give udvalget informationer om sagen. Selv om man foretog en undersøgelse om hvorvidt loven var blevet overholdt, så står vi fuldstændigt uforstående over for, at Formanden for Naalakkersuisut har besluttet at hemmeligholde oplysningerne. Formanden for Naalakkersuisuts hemmeligholdelse styrker blot mistilliden mod ham selv.

Jeg vil citere den gældende Forretningsorden for Inatsisartut:

§ 14.

Stk. 3. Hvis et udvalg anmoder om en skriftlig besvarelse på et spørgsmål, skal Naalakkersuisut efterkomme udvalgets anmodning. Det er kun tilladt for Naalakkersuisut at begrænse udvalgets adgang til oplysninger, hvis udvalgets interesse i at sætte sig ind i disse bør vige forvæsentligt stærkere offentlige eller private interesser. En sådan begrænsning skal altid begrundes skriftligt.

Derfor støtter Inuit Ataqatigiit Formanden for Inatsisartut udtalelse at det står meget klart i vores forretningsorden, at udvalgene har adgang til at indhente dokumenter hos Naalakkersuisut.

I vores demokratiske samfund er hemmeligholdelse ved mistanke om lovbrud og det med at man gemmer informationer det allerværste i sagen.

Den dårlige regeringsførelse der nu sker, er anstødelig. Siumut, Demokraatit og Nunatta Qitornai, jeg opfordrer jer til at bringe den regeringsførelse med utallige lovbrud til ophør. Lad være med at gå på kompromis med jeres identitet. Der må ske storvask inden for politik. Lovene må følges. Lad os sikre Grønland og det grønlandske samfund en god regeringsførelse. Inuit Ataqatigiit vil afslutte vores ordførerindlæg med at give "bolden" videre til medlemmer af Inatsisartut. Vi håber på en ansvarlig behandling af spørgsmålet.